

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Jola și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Acuzări grave.

Epidemiul instructiei in școlile medii maghiare.

Sibiu, 15 August n.

Un director al școlilor reale stat, domnul *Alvinczy* din Oradea, a fost însărcinat din partea istruirii de culte și instrucțiune lică al Ungariei să compună o lege de reformă, cu privire la modul de învățământ din școlile din statul nostru.

Numitul domn director a lucrat mult zel la adunarea materialului trebuincios pentru a-și compune din el proiectele de reformă, a făcut studii amănunțite și serioase, și rezultatul la care a ajuns l-a dat acum publicității, scoțând deocamdată din tipar un volum de 15 coale, plin de acuze grave la adresa școlilor medii din țara noastră. Convingerea autorului acestui volum, care nu a fost urmat și de altele, e aceea, că în școlile medii din Ungaria, în licee, gimnazii și în școlile reale, nu se învață nimica, cel puțin nu se învață atâta și aceea, ce poate să dea țării o pătură socială cu adevărat cultă.

Constatarea aceasta au făcut-o de altcui și alții, dar nimeni n'a putezat să pășască pe față cu desvălirea adevărului așa cum o face acum dl *Alvinczy*, care după ce spune, că cu privire la instrucția din școlile medii, la organizarea lor internă, au iutit pe Nemți, rostește următoarele cuvinte grele la adresa acestora pe cari îi privește:

„Școlile medii maghiare stau izolate cu scopurile lor. Nu este țară în care s'ar aștepta misiuni mai grele de la școlile medii decât de la școlile noastre. Nu ne putem închipui școlă medie în afară de hotarele țării noastre, din sinul căreia să iase unii cu atât de puține cunoștințe, cu o lipsă atât de bătoare la ochi de cultură și de educație, cum ies din gimnaziul unguresc și din școala reală maghiară. Chiar și Românul, Sârbul și Bulgarul învățat, e mai cult decât Maghiarul. Acest din urmă, oricât de învățat să fie, aște-se în orice rang și poziție, de regulă e purcariu (kanász). Excepțiunile sunt rari. De altcui și pe un astfel de rar Maghiar cult, avem numai să-l ștergem nițel și dăm de omul rustic. Înainte cu nouă secolii, existența, ferocitatea Maghiarilor a fost legată de abandonarea legii celei strămoșești și de intrarea lor în lumea creștină. Astăzi ne aflăm iarăși la o răspântie, în lupta pe care o poartă popoarele pentru existență, valoarea noastră națională e făcută pendentă dela aceea, oare ne putem scutura de manierele de purcari, și ne putem ridica acolo, unde stau sufletele popoarelor culte?

Acolo, unde cultura a prins rădăcină, aceasta a fost opera propagandei esite din atingerea mai strânsă sufletescă a elitei populului cu Cartes și cu nobilimea. Noi curte ne vrem, iar magnații nostri, decând s'au remaghiarizat, în mare parte s'au și făcut purcari (elkanászosodtak). Nobilimea noastră de regulă stă de

parte de orice mișcare spirituală, din motivul, că aceasta miroasă a — semitism, dat fiind, că la noi scriitorii, artiștii, învățații, în cea mai mare parte sunt Evrei. Dar aceasta e o demonstrație proastă și păcătoasă, care cu greu poate fi timbrată de altceva, decât de trdare de patrie.

Clasa noastră de mijloc, căzută în sărăcie, conzideră de lux superfluu cultura, în lupta ce o poartă pentru existență. O parte din cei din clasa scăpătată de mijloc s'a împăcat cu soarta. Oamenii aceștia își poartă cu resignare mizeria, și sunt cu totul nesimțitori pentru idealurile naționale. Ceealaltă parte e răpită de pasiunea traiului ușor, și dorește cu orice preț o tericire materială, după care aleargă ca scuturată de friguri. Fură, înșală, delapidază, stoarce bani cu forța. Oficiantii publici comit acte de bandiți (haramiáskodnak) aleargă după protecție și vând protecție, fac intrigi, și corporațiuni întregi se prefac în reuniuni criminale, pentru a se sprigini reciproc!

Și tot așa îi dă înainte domnul *Alvinczy* cu acuzele grave, cari trebuie să fie adevărate, după ce acela le spune, care și-a făcut obiect de studiu din stabilirea lor.

Dar nu numai răul crede a-l fi aflat domnul *Alvinczy*, ci și sorgințele răului. Reșede deoparte în cărțile de școală din cari se propune în gimnaziu și școlile reale, de altă parte în corpul profesoral. Cărțile de școală maghiare sunt toate niște compilații proaste, făcute după autori germani, de oameni cari n'au înțeles originalul, și de aceea l-au prelucrat greșit și în mod confuz, așa că nime nu-i înțelege nici pe ei. Elevii își bat capul să învețe ce pot din astfel de cărți, dar după ce nu înțeleg ceea ce învață, nici nu se leagă nimica de ei. Ce se atinge apoi de corpul profesoral din școlile medii, se provoacă dl *Alvinczy* la mărturisirea fostului ministru de culte și instrucție publică, baronul *Eötvös Loránt*, care spune, că dintre ceice s'au prezentat la comisiunea prezidată de dânsul ca să facă examenul de profesor, 85—90 procente n'au avut pregătirile necesare și trebuiau să fie respinși; dar au fost provăzuți totuș cu diplome, pentru că eră lipsă mare în țară de puteri didactice.

Natural apoi, că un corp profesoral compus în majoritate covârșitoare din astfel de elemente lipsite de calificarea recerută, nu poate să producă rezultate multămitoare pe terenul instrucției și al educației. Astfel de profesori cu pregătiri slabe sunt superficiali și leneși, și după ce controla asupra lor e slabă, duc instrucția în școlile la cari sunt aplicați acolo unde au dus-o, la faliment.

Până aici dl *Alvinczy*. Și acum să continuăm noi. Astfel de profesori cu pregătiri slabe, superficiali și leneși, știu însă să-și ascundă golătatea spirituală sub mantaua patriotismului rău înțeles, și sub pretextul, că ei sădesc în inimile elevilor de limbă nemaghiară senti-

mente naționale maghiare, și că ei sunt străjarii patriei amenințate și propagatorii ideii de stat maghiar, își câștigă trecere în sus și fac carieră. De aceea, sanarea răului constatată de dl *Alvinczy* pretinde întâiu de toate eliminarea politiceii din școlile maghiare și evitarea și a celei mai mici aluziuni făcute de pe catedră cu privire la originea unuia ori altuia dintre elevi, pentru că tocmai de aci se dă naștere și alimentare urei de rasă, care duce la înstrăinare și indușmănire. Facă-se în școlile maghiare instrucție, educație, iar nu politică!

† Axente Severu.

In Brașov, într'o cameră a spitalului civil în care a fost îngrijit peste doi ani de zile în urma expresei sale dorințe, a închis ochii pentru totdeauna Axente Severu, eroul național, prefectul dela anii 1848/49, Luni la orele 2 și jumătate d. a. în frumoasa etate de 85 ani.

Cu el intră în mormânt cel de pe urmă dintre conducătorii neamului românesc din vremile agitate, cari cu spada în mână au căutat să câștige titlu de drept pe seama existenței și a dezvoltării poporului român din Ardeal, — o figură mare istorică, cunoscută și venerată de întreg neamul românesc.

De doi ani s'a luptat bătrânul Axente cu boala care l'a pus în pat, și în zilele din urmă cu moartea, care ajutată de adâncile bătrânețe ale viteazului comandant al legiunilor române din anii de răsmiriță, a ieșit învingătoare asupra corpului celui ce a fost atât de temut în zilele sale. Astăzi Axente Severu e dat, împreună cu faptele sale, istorici napărtiniloare, care va avea să croiască judecată dreaptă asupra sa. Și istoria nu va putea să-l judece rău pe acela, care însuș a făcut istorie!..

Rămășițele pământești ale decedatului au fost transportate azi dimineață la Blaj, unde tot astăzi după amiază vor fi așezate la loc de odihnă vecinică, cu onorurile cuvenite.

Românii de pretulindenea vor primi cu adânci regrete știrea despre trecerea la cele eterne a acestui mare bărbat al neamului nostru, a cărui memorie va rămâne vie pentru totdeauna în inimile românești.

Odihnească și în pace somnul vecinic!

Ioan Axente Severu a fost fiu de agricultor și s'a născut la 3/15 Aprilie 1821 în Frâna. A studiat în Blaj și în Sibiu, iar la 1842 fu primit în seminarul clerical din Blaj, pe care însă la 1845 în urma procesului Leményian l'a părăsit și la 1847 a trecut în Rom. ca profesor de limba latină și română. La 1848 luă parte activă la mișcările pentru libertate și constituție. Fu numit comisar de propagandă în județul Ilfov și în urmă trimis cu Aron Florian la Craiova pentru organizarea județului reacționar, care nu voiă să recunoască guvernul provisor. Din incidentul

arestării lui August Tr. Laurian și Nicolae Bălășescu, întâmplate la 18 Aug. 1848, Axente a revenit în patrie. A luat parte activă la adunarea grănițerilor din 11 Sept. în Orlat, de unde în ziua următoare plecă cu o ceată de 200 ficioiri la a III-a adunare dela Blaj. După proclamarea armării generale Axente luă parte principală la organizarea gloatelor române și la apărarea eroică a Munților-Apuseni și a fortăreței Alba-Iulia în 1849. Restabilită ordinea în țeară, înainte de depunerea armelor Axente încercase formarea și organizarea unui escadron stabil de cavalerie, dar fără succes. Abia așezat în Cenade, în urma denunțurilor ce erau la ordinea zilei, Axente fu arestat, dus la Sibiu și supus unui interogator pentru ascundere de arme, incendiarea Aiudului și altele, dar aflat nevinovat, după 30 zile, fu pus în libertate. Cătră sfârșitul anului 1850 Axente fu provocat a merge la Sibiu pentru a primi 2 decorații împărătești, dar le-a refuzat, cerând drepturi naționale și desdaunare pentru perderile materiale și jertfele aduse în revoluție. Urmarea fu o mare investigație asupra acțiunii gloatelor române în districtul Alba-Iulia, și după aceea la 1852 o desdaunare de stat de 60.000 fl. pentru bisericile române. Tot în acel an venind împăratul în Transilvania, Axente îl întâmpină la 21 Iulie în muntele Găina și-l petreouă până la Sibiu unde fu decorat cu: crucea de aur cu coroană pentru merite, ordinul Francisc Iosif clasa III. și ordinul militar rusesc S. Ana cl. III. La 1851—54 Axente ocupă officii de stat, iar după retragerea sa din serviciul statului luă parte activă la mai multe acțiuni politice-naționale și la mișcările culturale ale Românilor din Transilvania.

Cronică pedagogică.

Fichte.

III.

În vorbirile cătră nația nemțească simțesti cum vâjje vântul de războiu, de neogoită dușmănie împotriva tradițiilor surghiunite de franțuz, îmbrățișate și legănate de neamul prusiac, încă de pe vremea lui Friedrich și a bunului său prieten Voltaire. Vedem cum urzitorul lor improască cu un minunat meșteșug focal muștrării, mistuitor de virtutea vanității, în care se scaldă atât pârğa civilizației, cât și talpa țării. E știut, a spus-o atât de lămurit Harnack și Paulsen, că Fichte cu graiurile sale e vrăjitorul eroismului, al luptelor și triumfurilor din urmă; cumcă vorbirile lui constituiesc cea mai aleasă contribuție la opera de renaștere și limpezire a rasei germane. Din ele se desface nevoița de a descoperi lumea „idealismului divin”, împărăția „vecinicei rațiuni”, sub a cărei stăpânire vrea să știe și să vadă pe orice Neamț. Din greu se trudește să rupă lanțurile „empirismului materialist”; cere cu stăruință, nu o întregire, ci o deplină transformare a culturii, a acestei „culturi-comedii”, vorba lui Pestalozzi; pretinde o cultură care să fie rezultanta componentelor; adâncirea sufletului și creșterea simțului de unitate!

Și adevărat pentru ce atât radicalism? În anii de ptecă sau primejdie, silit de puterea vrășmașului se înfrățește cu toiagul pribeagului și cutreeră inima și colțarile țării. Surghiunarea din orașul de

activitate îi servește de prilej întru întregirea cunoștințelor sale practice; căci nu trece ca „Wanderburschul“ fără leac de simț și pricepere, ci stă cu țărânul satelor, cu burghezul târgurilor de vorbă, se împrietinește cu ei, iar aceștia îi desleagă în schimb taina sufletului lor, îl sălășluiesc în altarul gândurilor și faptelor lor, unde ochiul lui caută cu grije la compoziția și orânduiala individualității lor. Câștigul prieteniei legate în decursul pribegirii lui e strâns în mănunchiul de vorbe trimise nevestei sale: „Wie ich die Menschen diesen Winter kennen gelernt, lässt sich nicht sagen. Der Leichtsin, die Sorglosigkeit mitten im Schiffbruche; daneben andere, die aus dem Brande so viel zu rauben suchen, als irgend möglich, ungeachtet sie mit eigenen Augen sehen könnten, dass sie es nicht für sich rauben“. (Leben und Briefwechsel I. 388).

Orgoliu prost și nețărmit egoism află idealistul Fichte în neamul pus de el însuși în fruntea culturii europene. Națiunea întreagă e băntuită de vântul subțire și otrăvitor al acestor patimi; și acestor însușiri virtuozose pentru prusiace, atribue el în primul rând ingenunchiarea și cumplita înfrângere a țării și-a neamului: „Die Nation ist durch die allgemeine Selbstsucht auf's tiefste gesunken“.

Din abisul acesta al păcatelor numai pe o cale este scăpare; și adevărat prin o reformă radicală a stărilor sociale și culturale. Numai o cultură emanată din intern, din inimă, poate înălța neamul său din nămolul în care se svârcole. Cultura aceasta e condiționată însă prin o temeinică schimbare a modului de creștere: Nur eins kann Rettung bringen; eine gänzliche Veränderung des bisherigen Erziehungswesens, eine vollkommene Umschaffung der Nation, ihre Bildung zu einem allgemeinen und nationalen Selbst. (S. V. VII. 274).

Pe vremea când făcea într-o familie helvețiană pe dascălul privat, prinse veste despre activitatea unui mare prieten al poporului frânt de poveri și năcazuri, care cu sfântă dragoste lucră la reînnoirea neamului. Binefăcătorul acesta era Pestalozzi, care găcind durerea poporului a compus rețeptul pentru lecuire. Metodul de educație al lui Pestalozzi îi servește acum lui Fichte ca punct de mănecare și totodată de regulativă, căci în zistemul acesta a întrezărit posibilitatea reînvierii neamului său. Calea lui Pestalozzi duce la creșterea activității sufleteste și a libertății interne.

O singură scădere află în vrerea și lucrul magului helvețian, anume de a crea un mod de creștere al poporului față de al claselor suprapuse. Prin astfel de procedură se omoară simțul de unitate și nu se dezvoaltă. Răul acesta trebuie tămăduit, zice Fichte. Voința lui Pestalozzi trebuie lărgită să nu se mărginească numai la cei legați de glie, ci să îmbrățișeze toate clasele; întreg neamul să se

crească după un metod, astfel se vor șterge hotarele dintre cei de același neam și „es (das System) gibt statt der gesuchten Volkserziehung Nationalerziehung“.

Dar convicțiile lui politice, ideea statului său pretinde încă o altă abatere dela calea lui Pestalozzi. Știm cum acest din urmă face din mamă factorul principal al reînvierii poporului. Numai prin înțelepciunea mamei se poate premeni pe deplin duhul neamurilor; dela grija și priceperea mamei atarnă dezvoltarea normală a sufletului și a trupului; numai mama ne poate trece într-o atmosferă prielnică „rațiunei“; mama e calea cea mai netedă și mai bogată în nădejdi de a ajunge în împărăția sufletească. Așa crede Pestalozzi! Fichte tocmai din contră. El pretinde stărpirea educației familiare. Copilul trebuie scos din mocirla păcatelor caznice și în urmare națională, smuls dela sinul mamei, din sinul familiei, căci acesta e bolnav, e înveninat, trebuie smuls și predat statului, care are sfânta datorință să-și crească cetățenii în aerul adevărului și al simplității, ferit de orice boală sufletească și trupeză. El dator să-și crească neamul cătră o unitate deplină, ca să devină un „eu“ întreg. Statul trebuie să-și desbrace pe cetățenii viitorului de păcatele prezentului. Adevărat educația să fie publică, iar nu familiară. Orice legătură să fie ruptă cu familia. Spre scopul acesta să creieze statul astfel de instituții, în cari să sălășluiescă vlăstarele neamului fără deosebire de rang, începând cu anul al 7-lea al vieții.

Din o astfel de creștere va rezulta, ca fiecare individ să-și vadă scopul suprem în perceperea voinții dumnezeiești, a rațiunii din el, ca un bun propriu și totodată ca bun comun; să înțeleagă cumcă, deși în urma „firii empirice“ sunt deschiliniți fiecare pentru sine, dar în puterea rațiunii vecinice care e pretutindenea și în fiecare individ activă — fac o unitate armonioasă, un singur „eu“.

Idea de a smulge pruncul dela sinul mamei și al predă statului în grije nu e nouă, o aflăm deja în filosofia grecească mai ales în Platonism, despre care va fi vorba într'un articol viitor.

(August 1906).

Nic. Iac. Păunaș.

Situația în Rusia.

Nu e mult de când se lățise vestea, că Țarul Rusiei are intențiunea să renunțe la tron și să se ducă în străi mătate. Știrea nu era de necrezut, date fiind motivele cari pot să facă necesară o astfel de determinare din partea domnitorului marelei imperii ruse, și cari sunt: neliniștea continuă și nesiguranta în care se află viața Țarului. Știrea însă nu s'a confirmat până astăzi și astfel ea rămâne numai *combinație*, făcută poate, cu bună intenție, în interesul Țarului și al casei domnitoare.

roman și a alergat la căpitanul de la vestit. Căpitanul și mai mult s'a înfricat, temându-se de pedeapsă și cerându-și iertare dela Pavel, a dat poruncă să-l deslege și să-l țină în cetate ca să nu-i poată face Jidovii vre-un rău.

În fața Soborului. Vrând să afle adevărul răsvrătirii Jidovilor împotriva lui Pavel în ziua următoare căpitanul a chemat pe arhierii și pe cărturarii în Sobor și a adus înaintea lor pe Pavel. Pus înaintea Soborului ca să se apere, Pavel a vorbit cu așa putere nebiruită, că arhierii neavând nici un cuvânt să răspundă apostolului, și-a eșit într'u atâta din fire, că a poruncit celor de lângă dansul să-l bată pe Pavel peste gură. Și văzând Pavel, că în fața căpitanului e bătut și căpitanul deși știe că el e cetățean roman, nu-l ia în apărare, s'a apărut el zicând: *Bate-te-va pe tine Domnul, părete văruit (adevărat fățarnic) ce ești, că tu șezi să mă judeci după lege și poruncești să mă bată împotriva legii.*

Și în adevăr pe arhierii l-a și bătut Domnul, căci peste puțină vreme arhierii a fost alungat cu rușine din deregătorie.

Intr'aceea din pricina cuvântării sfântului apostol Jidovii se luară la ceartă ei

De altcum situația în Rusia nu mai e de desperat, cum se crede la început. Răsvrătirea generală a armatei n'a succes, iar regimentele cari s'au fost pus în stare de răsccoală au fost învinse și aduse la liniște și tăcere, pe calea uzată în Rusia, adevărat prin plumb și ștreang, ori cu ajutorul temnițelor. Și greva generală asemenea n'a succes. Chiar și muncitorii cari se puseseră în grevă și-au reluat lucrul. În zadar, foamea e putere foarte mare, care te silește să-ți calci principiile și să te pleci în fața contrarului.

Mai mare era temerea de greva celor dela căile ferate, dar aceasta a fost înfocată numai decât la început. Asemenea și lucrătorii dela tipografii și-au reluat lucrul, și acum apar iarăși toate gazele. Tramvaele încă circulă regulat în Petersburg, iar cei arestați și nejudecați încă își așteaptă în liniște ziua executării, ori a trimiterii la — Siberia.

Pace e deci în Rusia, pentru acum. Dar în viitor?! Cu întrebarea aceasta se ocupă profesorul de economia națională la școala tehnică superioară din Petersburg, Dr. Al. A. Ciuprov, într'un articol publicat în ziarul „Zeit“ dela Viena, precizându-și părerea astfel:

„Duma a fost dizolvată la 21 Iulie 1906. Duma nouă se va întruni la 5 Martie 1907. Se va întâmpla aceasta? Sau în restimpul acesta se va întruni cea adunare constituantă, pe care o doresc așa de mult partidele revoluționare ruse, ori țara asta mult încercată (Rusia) va cădea sub lovitura de grație a autocrației și se va cufundă în anarhie? Cine poate răspunde la aceste întrebări? Le las la o parte, spre a discuta acum urmările cele mai apropiate ale dizolvării Dumei, în presupunerea cea mai favorabilă pentru guvernul Țarului, că ziua de 5 Martie va da iar poporului rus o Dumă.

Marii moșieri din camarila curții au risipit Duma, spre a amână rezolvarea chestiei agrare. Și-au ajuns scopul. Reforma agrară, atât de dorită de întreg poporul, nu va primi sancțiune legală, decât peste un an. Dar ce urmări va avea această obstrucție curioasă?

În anul ăsta într'o mare parte a Rusiei nu s'au făcut bucate. Aceasta se întâmplă des în Rusia. Decât, acum împrejurările sunt cu totul altele. De obicei lipsa din diferitele ținuturi ale uriașei împărății se acopere cu prisosuri din celelalte ținuturi. Anul 1906 nu poate fi socotit așa în această privință. Unde recolta e bună, proprietarii n'o pot strânge. În unele locuri cerealele se prăpădesc pe câmp, în urma grevelor în masă făcute de țărani, mână în mână cu proletariatul agricol; Aci se dă pe față stăruința, caracteristică Rușilor, și o organizare admirabilă. În alte părți, după ce recolta a fost strânsă și dusă acasă, mulțimea resculată îi dă foc, prefăcându-o în cenușe, împreună cu clădirile de pe moșie și cu locuința proprietarului.

Intre ei, zicând unii că are dreptate, iar alții că n'are. Iar căpitanul temându-se ca nu cumva în cearta și în învălmășala lor Jidovii să ucidă pe Pavel, a dat poruncă ostașilor ca să-l ducă în cetate.

Arătarea. Cursa. În noaptea următoare, pe când Pavel se afla închis în cetate i-s'a arătat Mântuitorul și i-a zis: *Îndrăznește Pavel, nu te teme, că eu sunt cu tine și precum ai mărturisit pentru mine în Ierusalim, așa ți-se cuvine să mărturisești și în Roma.*

Iar dimineața vre-o 40 de Jidovi s'au sfătuit și s'au jurat cu mare blăstăm să nu mănânce și să nu bea nimica, până nu-l vor omorâ pe Pavel. Ei s'au dus la arhierii și la Sobor și și-au spus hotărârea și jurământul, cerând ca arhierii să ceară căpitanului, ca acesta să aducă pe Pavel de nou înaintea Soborului, fiind bine înțeleși că ei îl vor pândi în drum și îl vor ucide.

Aflând însă căpitanul de această uneltire nu numai că n'a trimis pe Pavel înaintea Soborului, dar ca să-l scape de orice curse de a le Jidovilor, a poruncit ca o mulțime mare de oaste să ducă pe Pavel la guvernatorul Felix în cetatea Cesareea.

Intervenția mișcării, chiar dacă ar fi și mai credincioasă decum e de fapt, puțin poate să ajute cu întinderea ce au luat-o răscocalele țărănilor. Nu se poate pune în permanență la îndemâna fiecărui moșier câte un escadron de dragoni. Azi soldații sunt aci, mâine pleacă mai departe, și poimâine arde castelul. Din toate guberniile se aud proprietarii plângându-se că ajutorul militar nu e îndestulitor. Cu toată intervenția energică a trupelor pot fi întrebuițate în acest scop, pretutindeni bunurile sunt sistematic prefăcute în cenușă.

Prin dizolvarea Dumei, situația nu se îmbunătățește. Dimpotrivă, țărănimia, care și-a pierdut ultimul cumpăt, acum cu totul desnădăjduită, se va purta și mai sălbatic ca mai înainte, iar soldații, care acum chiar adesea nu vreau să tragă asupra țărănilor, vor ajunge și ei dușmanii guvernului, în urma risipirii Dumei din pricina conflictului asupra chestiei agrare. Se poate întâmpla că revoltele de acum ale țărănilor, cari erau îndreptate numai împotriva averii, iar nu și a soanei proprietarului, să degereze în *Jaquerii* în stil clasic. Fuga în masă a proprietarilor dela țară, fugă despre s'a anunțat în ultimul timp, va lua porții și mai mari. Fericit e cine-și așază tuie viața. În astfel de împrejurări țărănimia nu se mai îngrijește dacă își pierde casa și recolta.

Urmarea cea mai apropiată va fi, că în anul acesta nu se vor exporta cereale din Rusia. Ba, nu e improbabil, ca Rusia să fie nevoită a importa cereale. În chipul acesta, afluența aurului va înscăpuna. Din contră, scurgerea aurului se va accelera în urma stărilor speciale ale anului. Prin urmare, dacă guvernul nu va lua măsuri largi spre a spori depozitul de aur, atunci în curând scăderea prețului rentelor rusești va fi însoțită de scăderea valutei.

Dar provizia de aur nu poate fi sporită. Nici mai înainte nu era de gândit la împrumuturi străine; după declarația reprezentanților poporului, că împrumuturile făcute înainte de întrunirea noii Dume nu vor fi recunoscute de popor, nu mai poate fi vorba de așa ceva, căci creditorii străini ai Rusiei nu pot conta pe o aprobare ce Duma viitoare ar da-o guvernului actual.

Împrumuturi interne, chiar sub formă de împrumuturi forțate, n'ar aduce mult. Chiar și pe calea alungării, încetul cu încetul, din cursa aurului prin ruble de hârtie, nu poate spori simțitor depozitul metalic disponibil. Căci, pe de o parte acum nu e mult aur în circulație, iar pe de alta emisiunea de bilete noi nu va ajuta de loc unui guvern lipsit de orice autoritate, în cazul când nu e sprijinit de înlăturarea schimbului: cu cât se emit mai multe bilete la preschimbare. De aceea n'ar fi greșită presupunerea, că guvernul va fi silit să suspende schimbul biletelor.

În temniță. Guvernatorul Felix era un om necinstit. El abia a apucat să-l aibă pe Pavel sub stăpânirea sa și l-a aruncat în temniță, unde l-a ținut doi ani de zile, așteptând ca Pavel ori creștinii să-i dea bani, că el fără bani nu voia să-i facă dreptate lui Pavel.

După doi ani de temniță, în Cesareea a venit un guvernator nou cu numele Fist. Pe acesta îl rugară Jidovii să trimită pe Pavel la Ierusalim la judecată. Ei aveau de gând să-l omoare pe cale.

Pavel însă știind ce-l așteaptă nu s'a învoit, ci deoarece ca cetățean roman avea dreptul să fie judecat de însuși marele împărat al Romanilor, adevărat de *Cesarul*, a cerut să fie trimis la Roma ca *Cesarul* să-l judece.

La Roma. Dreptul cetățeanului roman neputându-se călca, Fist în înțelegere cu împăratul Agripa l-a trimis pe Pavel la Roma, împreună cu o mare mulțime de prieteni (legați) și de prieteni de ai apostolului. Călătoria îndelungată pe mare se făcea cu mari greutate și cu multe primejii. În călătoria lor i-a apucat iarna și Pavel care prevedea ce are să se întâmple, a poruncit pe căpitan să ierneze în limanul Ort.

FOIȘOARĂ.

Sfântul, Marele și întru tot laudat, Apostol Pavel.

(Urmare).

Din pricina gâlcevirii neputând afla pricina pentru care Jidovii cer moartea apostolului, căpitanul a poruncit ca pe sfântul să-l ducă în cetate și să-l bată, ca prin bătăi să afle dela el pricina pentru care poporul îi dorește moartea.

Iar după ce l-au dus, când îl întindeau și-l legau cu funii ca să-l bată, a zis Pavel cătră sutașul, care era de față: *Oare ie tat vă este să bateți un cetățean roman fără să-l fi judecat și fără să-l fi dovedit vinovat?*

Sutașul, auzind această vorbă s'a speriat, că după legile cele strașnice ale împărăției pe cetățeanul roman n'avea nimenea voie să-l bată, nici să-l pedepsească cu ceva până nu-l dovedea cu vre-o vină. Și celce ar fi îndrăznit să bată pe vre-un cetățean roman era pedepsit cu mare asprime. De aceea sutașul s'a speriat, când a auzit pe Pavel spunând că este cetățean

Urmările disolvării Dumei, și cari se pot prevedea, n'au fost arătate toate. În anul 1907, Rusia se poate cu siguranță aștepta la o recoltă și mai slabă ca cea din 1906. Aceasta cu totul neatârnat de împrejurările meteorologice, ci prin stările sociale pricinuite de disolvarea Dumei. De pricinile cari în anul acesta au făcut să se piardă recolta, va atârna necultivarea ogoarelor în anul viitor. Nici ministrul-prezident nu va crede serios că se vor face sămănăturile de toamnă. Dacă moșiile proprietarilor nu vor fi luate cu forța de către țărani, ele nu vor fi lucrate la toamnă. Speranța e, ca țărinele să se lucreze la primăvară. Dar Duma se va întruni abia la 5 Martie. Ea nu va face o lege agrară până în timpul sămănăturilor de primăvară. De aceea nu e nici o speranță, ca în primăvara anului 1907, situația să se îmbunătățească față de cea din toamna anului 1906. Mai curând din potrivă. Se va simți o mare lipsă de alimente, căci nici odată n'ajunge ce se strânge din recoltă până primăvara chiar în ani buni, dar în ani răi. Mulțămirea politicii lui Goremykin și a lui Stolypin, în 1907 ogoarele nu vor fi cultivate.

Marii moșieri din camarila curții au risipit Duma ca să-și scape latifundiile de răscumpărarea legală.

Ei au desfășurat un războiu civil, punând Rusia în fața unei prăbușiri economice ne mai văzute în istoria lumii.

Din Făgăraș.

— Act de nedreptate. —

12 August n.

La pădurile de pe teritoriul comitatului Făgăraș erau aplicați vre'o 26 vigili silvanali, salarizați cu câte 250 florini anual.

Și e lucru foarte natural, că într'un comitat curat românesc, cum e al nostru, acești vigili să fie Români, precum au și fost până acum.

Dar și această sfârșitură de pâne, că Românilor era invidiată de șovinismul maghiar, și s'au căutat căi și mijloace, ca să fie dată Ungurilor.

Astfel înainte de asta cu vre'o 4 ani, comisiunea silvanală, a decis că: *nici un vigili silvanal nu poate servi cu ature în comuna sa natală.*

Această dispoziție, contra căreia zadarnic s'a luptat singurul membru român, din comisia silvanală *Dr. Nicolae Șerban* avea de scop, ca să silească pe vigili să abdică din posturi, și apoi acestea să fie întregite, cu „Unguri“ importați. Pentru că nu era lucru ușor, ca un vigili dela Porumbac de pildă, să-și părăsească căsuța și familia, și pentru o remunerație bagatelă să fie permutat la un post din Șinca sau Bran.

Și s'au început permutările, iar câte necazuri și câtă pagubă li-s'a cauzat bieților vigili prin această dispoziție, o poate spune singur deputatul *Dr. N. Șerban*,

Căpitanul nu l-a ascultat, ci, călătorind mai departe, pe când se găseau în largul mării, i-a cuprins un vifor înfricoșat. Și se ridicau valurile și aruncau corabia ca pe o jucărie încoace și încolo fără ca corăbierii să o poată îndrepta în o parte ori în alta. Viforul acesta a ținut 14 zile, în care vreme cerul era întunecat de mulțimea norilor, așa că nu puteau să vadă nici ziua soarele nici noaptea stelele, și deci nu puteau să știe nimenea dintre cei din corabie, în care parte de lume au ajuns să fie jucăria valurilor, gata, gata în fiecare clipă să se inee. Desnădăjduirea îi cuprinsese pe toți; toți credeau că sunt dați morții. *Singur Pavel stătea tare ca stâncă, neclintit în nădejdea sa, că Dzeu, căruia el slujește nu-l va părăsi.* El îi mângăia pe tovarășii săi și-i încurajă, indemnându-i să nădăjduiască în ajutorul lui *Christos*.

În cele din urmă, lui Pavel i-se arătă ingerul Domnului în vis și-i zise: *Nu te teme Pavel, că tu trebuie să stai înaintea Cezarului în Roma. De aceea fie ți-a dăruit Dzeu pe toți, cari călătoresc cu tine* — erau vre'o 260 de oameni.

(Va urma).

care totdeauna a stat în ajutorul bieților vigili, ca să-i apere de urmările păgubi-toare ale permutărilor.

Se înțelege că celor dela putere le-a succedat a-și căpătuți pe această cale câțiva Unguri, numindu-i în locul Românilor demisionați.

Dar crescându-le apetitul, acum purced pe față la delăturarea Românilor dela aceste posturi.

Astfel eri 11 August n. fiind întrunită comisia silvanală sub prezidenția dlui *Benedek-Turi*, și fiind de întregit cinci posturi de vigili silvanali: *deși au fost competenți români, moșteni, fi ai acestui comitat, deplin calificați, totuși comisia silvanală, a delăturat pe fii comitatului, și a îndeplinit toate cinci posturile de vigili silvanali, cu Unguri de prin alte comitate.*

Contra acestei purcederi s'a opus cu toată energia membrul comisiei *Dr. N. Șerban*, dar singur fiind a fost majorizat.

Dintre sutele de cazuri, servească și acesta unu, de învățatură Românilor din Țara-Oltului, ca la proximile alegeri pentru comitat, să nu mai aleagă la congregație pe toți Slovacii maghiarizați de pe la domenii, pe toți silvicultorii ruteni, pe toți scriitorășii pretoriali, pe toți jidani crășmari, oi să aleagă bărbați români fruntași, neinteresați și independenți, cari singuri vor fi în stare să desmetecoească pe domnișorii dela comitat din ameteala șovinismului. Iar datorința inteligenței noastre din Făgăraș și din comitat este, că de pe acum să lumineze poporul în vederea viitoarelor alegeri.

Bv.

„Asociațiunea“.

Convocare.

Adunarea generală a despărțământului XXIX. (Mediaș) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ conform concluzului comitetului din 18 Iulie a. c., se va ține în acest an în 2 Septembrie st. n. — 3 ore d. m. în școala gr. catolică, cu următorul

Program:

1. Deschiderea ședinței prin preșident.
2. Raportul comitetului despre activitatea sa dela ultima adunare până în prezent.
3. Raportul cassarului.
4. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea rapoartelor de sub 2 și 3 și pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări.
5. Stabilirea bugetului pe 1906/7.
6. Alegerea delegațiilor la adunarea generală a Asociațiunii, ce se va ține în Brașov.
7. Statorirea locului adunării generale a acestui despărțământ în an. 1907.
8. Eventuale propuneri.
9. Inchiderea adunării.

Mediaș în 11 August 1906.

Ioan Moldovan
directorul desp.

Dr. I. Ivan
secretar.

NOUȚĂȚI.

Avis. „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“ își va ține adunarea generală din ăst an în *Lipova* (com. Timiș) la 15/28 August. Onorații oaspeți cari vor lua parte la această adunare, pentru a li-se putea câștiga cuartire sunt rugați a se anunța cel mult până în 26 August st. n. la dl preșident al secției de încuarterare *D. Roman* în *M.-Radna. Comitetul executiv.*

Dela curtea română. Măiestățile Lor, Regele și Regina României, vor pleca în străinătate — după cum scriu ziarerele din București, — în ziua de 18 August n.

Intențiune bună. Mai mulți preoți români din Basarabia au intențiunea să cumpere o tipografie, în care se poată tipări cărțile bisericesti în românește, și să poată scoate și o revistă bisericască, în limba românească. Dorim se vedem realizată această intențiune bună și frumoasă.

Himen. *Elvira Cristea* și *Dr. Nicolae S. Hicu*, își anunță căsătoria, care se va celebra Marți în 28 August st. n. a. c., la 5 oare după amiază, în biserica gr. or. română din *Orăștie*.

Brașovul român sporește. „Gaz. Trans“ spicuește câteva date interesante asupra Brașovului în 1904 și 1905 dintr'un studiu statistic al unui sas. Brașovul a avut la 1900, 8000 Sași, 15 mii Maghiari, 1100 Jidani și 11.848 Români. În 1904 au avut Români 114 cununii (12 gr. cat.) față de 77 săsești și 101 ungurești și jidovești, în 1905 au avut 96 cununii (2 gr. cat.) față de 86 săsești și 91 ungurești și jidovești.

În 1904 s'au născut 348 copii români (18 gr. cat.) față de 295 sași și 234 maghiari. În 1905 s'au născut 372 copii Români (18 gr. cat.) față de 226 Sași și 355 unguri. În procentele Români reprezentă în 1904, 29 perc. față de 22 maghiari, 22 jidani și 20 sași, în 1905, 31 perc. față de 24 maghiari, 23 sași și 18 jidani.

Au murit în 1904, 276 Români (9 gr. cat.) 186 Sași, 307 Maghiari și 21 Jidani. În 1905 au murit 347 Români (15 gr. cat.), 349 Maghiari 174 Sași și 9 Jidani. Coeficientul cel mai mare și la morți îl au Români. Cu toate acestea se constată sporul cel mai mare la Români. Sașii au stat pe loc, Maghiarii au un spor de 77 suflete, Jidanii 19 iar Români 97 suflete. Mai luând în considerare și obicinuita tendință la astfel de statistici de a ne scurtă pe noi cât de mult putem primi liniștiți aceste date de exacte.

Grevă în Arad. Din cauza grevei lucrătorilor tipografi, ziarul „Tribuna“ din Arad n'a apărut două zile.

Foaie nouă. La 1 Sept. apare în Blaj, „Revista politică și literară“ eodată de dl I. B. Hodoș și redactată de dl Aurel Ciato. Apare deocamdată odată pe lună. Costă 10 cor. la an.

Al 91-lea. Cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“ a solicitat ajutorul statutar membrului *Nicolae Tămașiu*, angajat reg. ung. în penz.

Sultanul, spun foile, e greu bolnav. S'a supus unei operații periculoase, ale cărei urmări pot să-l coste viața.

Școlarii militari. Zistemului nou introdus în România cu formarea trupelor de mici dorobanți, i-se dă din ce în ce o îngrijire tot mai mare. Ministrul de interne a dat de curând un ordin prefecturilor, ca fiecare comună să provadă în bugetul anual anumite sume pentru instruirea militară a școlarilor.

Pentru școala din Bozeș. Sârguinciosul nostru popor din Bozeș s'a apucat să-și zidească o școală potrivit cerințelor timpului de azi. Materialul era adunat, lemnele gata și zidirea înălțată până la ferestri, când la începutul lui Iulie veni potopul groaznic de rupere de nor și a dus printre altele și toate lemnele lucrate gata pentru zidirea școlii! Iar cum avea furtună a pricinuit pagube mari satului întreg, încât abia mai poate fi vorbă, ca oamenii să ajute cu ceva și astfel școala e amenințată cu închidere. — comitetul parohial din Bozeș adresează prin această apel către toți cei cu durere pentru școala română să tindă mână de ajutor acestei comune la înălțarea școlii sale ajun în primejdie mare. Ceice ar avea bunătate a ajută — să trimită ajutorul la adresa episcopiei parohiale gr. orient din Bozeș (posta *Algyógy*).

Cancelarii unite. Advocatii din Bistrița *Dr. G. Tripin* și *Dr. I. Pop* anunță, că și-au împreunat cancelariile advocatiale într'una singură.

Consulatul României la Budapesta va primi un nou conducător, pe prim-secretarul legației dela Constantinopol, *G. Derusi*, iar actualul conșul *V. Cucușeanu* va trece la Belgrad ca ministru plenipotențiar al României.

Bentura. La o cărcimă din Teșna în pădurea Bărgăului coborâse Joia trecută lucrătorul de șindii *Grig. Bălăncan* și ajuns în ceartă cu soții săi, natural în urma consumației de alcool. Vrășmașul l-a lovit în cap cu o sticlă de bere, așa că Bălăncan a rămas mort pe loc. După el au rămas 7 copii.

Tot în urma alcoolului s'au luat la bătaie în comuna Ciuta doi bărbați. Unul a ridicat coasa, iar celalalt a scos revolverul și l-a pușcat în cap pe contrar. Acesta a murit.

Conziliu de patriarhi. Ziarelor din București li-se vestește din Constantinopol, că patriarhul ecumenic ar fi invitat la sine pe patriarhul din Alexandria și cel din Ierusalim pentruca să se înțeleagă asupra ideii de a convoca un conciliu ecumenic.

Mitropolitul grec din Monastir a fost numit membru al sinodului, ceea ce îl obligă să stea cel puțin doi ani și jumătate în Constantinopol. Astfel Macedonenii au scăpat de o persoană dintre cele mai urgite.

Post de profesor. La institutul pedagogic rom. gr. or. din Caransebeș e de ocupat un post de profesor pentru limba și literatura română și maghiară și pentru istorie. Terminul de concurs 29 Aug. v.

Faptă nobilă. Domnul avocat arhidiecezan din Blaj și deputat dietal *Dr. Lulu Maniu*, a dăruit în scopul zidirii sfintei noastre biserici noue din *Boz* suma de 60 coroane, pentru care faptă frumoasă subsemnatul în numele sfintei noastre biserici gr. or. de aici îi aduc cele mai adevărate mulțămite rugând pe bunul Dzeu ca să i lungească firul vieții la mulți fericiți ani spre binele și fericirea neamului românesc. — Boz, la 29 Iulie (11 August) 1906. *Ioan Stângu*.

Congres feminist s'a ținut zilele trecute în Copenhaga. Au luat parte femei din toate statele europene și din America. S'a discutat asupra dreptului electoral, care ar fi să se dea și femeilor.

S'a perdut libelul de depuneri („Albina“) nr. 22.711. Afătorul e rugat să-l dea la casa „Albinei“.

Boală roșie. O boală curioasă s'a ivit între negrii din Africa. Ea se manifestă prin închiderea deodată a pleoapelor, o greutate de plumb în trup și se sfârșește cu o moarte lentă. Institutul Pasteur din Paris a trimis o comisie să studieze boala.

Nouă catastrofă în Milano. Joia trecută s'a descărcat asupra orașului Milano un groaznic potop de apă și ghiță. Paviloanele expoziției au suferit pagube mari. Coperișul pavilionului de aerostate și al industriei franceze s'au dărâmat omorând trei oameni, pavilionul belgian și cel elvețian sunt ruinate. Paguba e colosală, îndeosebi la pavilionul francez.

Tată ucigas. În comuna Bazoș (Banat) a ajuns în cearta cu fiul său țăranul Constantin Petriceu. În mânie tatăl a luat o săcură și și-a omorât fiociorul.

Lupii vara. Joia trecută o haită de lupi a atacat turmulăța de vre-o 20 berbeci a economului *G. Popianăș* din Porumbacul sup. în apropierea comunei. Au sfârșit șese berbeci până ce au simțit oamenii și au alungat fearăle flămânde.

Convocare.

Adunarea generală a „Reuniunii femeilor române din Mediaș și jur“ în acest an conform concluzului comitetului Reuniunii luat în 31 Maiu 1906 se va ține în școala gr. cat. din Mediaș la 2 Septembrie st. n. a. c. 2 ore d. m. cu următorul

Program:

1. Deschiderea ședinței prin preșidiu, după care imediat va urmă verificarea membrilor.
2. Raportul comitetului despre activitatea sa dela ultima adunare generală până în prezent.
3. Raportul despre starea cassei.
4. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea rapoartelor de sub 2 și 3.
5. Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări.
6. Propuneri eventuale.
7. Inchiderea ședinței.

La adunare sunt invitate a participa toate femeile din Mediaș și jur, prea stimate doamne membre și toți sprijinatorii intereselor de progres ale acestei Reuniuni.

Se observă, că în aceeași zi la 1/2 la 2 ore d. m. și în aceeași localitate își va ține comitetul Reuniunii ședința sa ordinară.

Mediaș în 11 August 1906.

Maria Moldovan
preșidentă.

Maria Neșca
secretară.

Nr. 459—1906.

[198] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de **învățător** din clasa I-a dela școala confesională gr. or. din **Dârstele-Brașovului** protopresbiteratul Brașov se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Postul pe învățător fiind împreună cu cel de cantor. Învățătorul ales va avea a presta și serviciul de cantor Dumineca, sârbătoarea și în zilele de lucru. Cu copiii de școală va forma cor și astfel va cânta la sf. liturghie.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: Ca salariu anual: Din bugetul bisericii 460 cor., dela cantonari 140 cor. conform protocolului comitetului parohial din 23 Iulie a. c., cuartir natural, usufructul unei jumătăți din grădina școlară și un stângin de lemne pentru foc.

Adatele cuincuenale se vor computa numai dela instituirea definitivă și serviciu neîntrerupt de 5 ani la această școală.

Concurenții au să-și aștearnă rugărilor lor, instruite conform normelor din vigoare în termenul sus indicat la oficiul protopresbiteral competent și înainte de alegere a se prezenta poporului în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic. Cel ce se va pricepe și la muzica instrumentală va fi preferit.

Dârste în 23 Iulie 1906.

Pentru comitetul parohial:
Constantin I. Moarcasu
prezident al comitetului.

Daniil Martin
notarul com. parohial.

Văzut și aprobat.

Brașov în 27 Iulie 1906.

Vasile Voina
protopresbiter.

Nr. 204—1906

[201] 1—3.

Concurs.

Pentru întregirea postului de **paroh** al comunei bisericești de cl. III **Gârda-de-sus** cu filia **Neagra-de-sus** din protopresbiteratul Câmpenilor, în conțelegere cu comitetul parohial, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele arătate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii a ocupa acest post să trimită rugărilor lor concursuale cu documentele necesare la subscrierul oficiu în termenul convenit și se pot înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Câmpenilor.

Câmpeni, 27 Iulie 1906.

Romul Furdul
protopresbiter.

Nr. 206—1906

[202] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de **paroh** al comunei bisericești de clasa III **Valeaverde** din protopresbiteratul Câmpenilor se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele arătate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii a ocupa acest post să trimită rugărilor lor concursuale cu documentele necesare la subscrierul oficiu în termenul convenit și se pot înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Câmpenilor.

Câmpeni, 27 Iulie 1906.

Romul Furdul
protopresbiter.

Nr. 623—1906

[192] 3—3

Concurs

Prin aceasta se scrie concurs pentru posturile de **învățători**, cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ la următoarele școli confesionale gr. or. din tractul **Treiscaune**:

1. **Poiana-Sărată**, pentru două posturi de învățători fiecare împreună cu salariu de 600 coroane, plătit din cassa bisericii, 3 stângine lemne de foc, și locuință în natură.

2. **Cezdi-Mărtanuș**, salariu 601 cor. 50 fil. pentru lemne de foc 20 cor. și cuartir natural.

3. **Intorsura Buzăului**, salariu 600 coroane și cuartir în edificiul școlai.

În toate aceste trei comune, învățătorii vor avea a ține strana în biserică ca cântăreți în Dumineci și sârbători, a conduce pe elevi la biserică și a cânta cu ei cântările liturgice.

Cuincuenalul și-se va socoti numai după ce vor servi în continuu 5 ani în comuna unde vor fi aleși.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au să-și înainta cererile instruite cu documentele necesare în termenul arătat la subsemnatul.

Brețcu (Bereczk, comitatul Hárómszék)
22 Iulie 1906.

Constantin Dimian
protopresbiter.

Nr. 267—1906

[199] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor **învățăto-rești**, din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Boholț**, 2. **Fizeș Barbură**, 3. **Noșag**, cu salariu anual de câte 600 coroane, cuartir și lemne.

Concurenții au a-și înainta suplicile instruite conform legii în vigoare în termenul deschis la oficiul protopresbiteral subsemnat.

Având învățătorii din aceste comune a ține strana, respective a cânta în biserică în Dumineci și sârbători și cu școlarii, concurenții au a se prezenta în respectivele biserici în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericești.

Deva, 29 Iulie 1906.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Devei, în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

George Romanul
protopresbiter.

Nr. 436—1906.

[190] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor **învățăto-rești** dela școlile confesionale române gr. or. din mai jos însemnate comune din protopresbiteratul **Ungurașului**, se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Bodia**, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și grădină

2. **Ciumerna**, cu salariu anual de 600 coroane prin repartiție dela popor, cuartir și grădină.

3. **Jimborul-mare**, salariu 600 coroane și celelalte emolumente legale.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi au a-și subterne concursuale construite conform normelor din vigoare, la subscrierul oficiu în termenul indicat, cu acea observare, că reflectanții au a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a cânta, având cei aleși îndatorirea de a instrui copiii în cântările bisericești și a cânta cu ei în biserică. Ceice vor documenta că sunt în stare a instrui copiii a cânta în cor vor fi preferiți.

Cuincuenalele se vor computa numai după împlinirea de 5 ani de serviciu la aceste școli, începându-se dela alegerea lor.

Fizeș-Sânpetru, 23 Iulie st. v. 1906.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Ungurașului, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Pavel Roșca
protopresbiter.

Nr. 316—1906.

[193] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **învățător** împreună cu postul de cantor din **Alba-Iulia-Maeri**, se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: Salariu anual solvabil în rate lunare anticipative 600 cor. Venitele cantonale cari dau suma de cel puțin 300 cor. Cuartir și lemne.

Dela concurent se recere să aibă pe lângă calificățiunea prescrișă de lege cel puțin 4 clase medii și să poșadă cunoștințe muzicale, ca să poată conduce corul deja existent. Dela concertele și producțiunile ce va aranja cu corul va primi remunerațiune separată conform venitului ce se va obține.

Concurenții au a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare pentru a-și arăta dexteritatea în cântări, eventual și în conducerea corului.

Alba-Iulia, 16 Iulie 1906.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu oficiul parohial.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 832—1906

[191] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de **învățători**, dela școlile populare confesionale române din tractul **Făgăraș**, pe baza rezoluțiunei preaveneratului consistor arhidiecezan dtto 15 Iunie a. c. Nr. 5451 Școl., se scrie concurs cu termenul de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Sâmbăta-superioară-apusă**, al II-lea post, salariu 600 cor. din arunc, cuartir și lemne.

2. **Părău**, a II-lea post, salariu 600 cor. din arunc, cuartir și lemne.

Doritorii de aceste posturi, să și subștearnă cererile, cu atestatele necesare, subsemnatului oficiu, până la termenul statorit, și să se prezinte la biserică spre a cânta, având cel ales, îndatorirea de a instrui în cântările bisericești și a cânta cu școlarii din școala de toate zilele și cu cei de repetiție la sf. liturghie și vecernie.

Cuincuenalele se vor computa numai după cinci ani de serviciu neîntrerupt, începând dela alegere.

Făgăraș, 24 Iulie 1906.

Oficiul protopresbiteral greco oriental român Făgăraș.

Nicolae Borzea
protopresbiter.

Schimbare de local.

Am onoare a aduce la cunoștința on. mei mușterii și a st. public din Sibiiu și împrejurime, că mi-am mutat cofetăria din Piața mare Nr. 13 în

Piața mare Nr. 18

(edificiul Casinei maghiare) și le adresez rugarea de a mă onora și în noul meu local cu număruloasele lor vizite și comande.

Asigurând serviciu prompt și executare conștientioasă a comandelor mă recomand în binevoitorul sprijin al on. public și semnez

cu deosebită stimă

Iuliu Boda

[194] 3—3

cofetar.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și invioreză

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

aparatură acesta vindecă și folosese contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiiuturs de ureche, bătăie de inimă, sgârșciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârșciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, rēcēală la mâni și picidre, reuma, podagra, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In carșalaria mea se află atestate incurse din tóte părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiune mea și ori-cine póte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ de-re-ce „Ciasul-Volta atăt în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficiu oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apriciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.—
folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi [2] 198 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.—
folosibil la copii și femei de constituție forțe slabă.

Espedite din centru și locul de vëndare pentru țēră și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma rēcēlii ori a prea mării împovărări a stomachului sau prin consumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregu at și au contras bóle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârșciuri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach
li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din burueni renumite și recunoscute ca tãmăduitoare, cu vin bun; întărește și invioreză organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură conturbațiunile de mistuire și influințēază puternic asupra noiei formări de sänge sântos.

Prin întrebuințarea regulată a vinului de burueni bólele de stomach vor fi curate încă în formare. Sē nu întârzie nime dar a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe vechite apar cu atăt mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de burueni

Constipațiunile cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie, precum și conglomerarea sângelui în ficat, plină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delătură iute cu vinul de burueni. Vinul de burueni delătură mistuirea grea și depărtēază prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuciente de sänge și a stării bolnăviciose a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile perdue (insomnie) consumă adeseori incetul cu incetul multe persoane. Vinul de burueni dă slăbetei puteri de traiu un nou și prospēt impuls. Vinul de burueni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutrirea, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmēză nervi excitați și crezēază nouă voce de viață. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțămități dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vëndare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiiu, Tunisor, Seliște, Ocna, Slimnic, Șeica-mare, Noerich, Avrig, Tâlmăciu, Boșta, Cisnădie, Poplaca, Gurartului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petrișel, Sebeșul-săseac, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Beșineu, Mihăi, Teiuș, Blaj, Pănade, Tapu, Medias, Birjil, Sân-Mărtin, Ibașfalău, Basna, Agnita, Cincu-mare, Boholț, Făgăraș, Beclean, Câmpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hașeg, Lunca, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în tóte celelalte localități mai mari și mai mici din Ardel, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în tóte calitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vē de falsificări!

Sē se cēră anumit:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sânt: Vin de Malaga 50,0 Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Aniș, Rădēcina „Helen“, iarba ferului americană, Rădēcina „Entianus“, „Kalmus“ à 10,0. Tóte aceste se amestecă. un. dem. [11] 31 -